

VERKKOLIIKETOIMINTA

Verkkotoiminnan tulevaisuuden suuntaviivat

Energia alalla on käynnissä toimintaympäristön muutos, jota kutsutaan energiamurrokseksi. Energiamurroksessa sähköverkoilla on merkittävä osa uusiutuvan energian ja sähkönkäytön lisääntymisessä. Poltettavasta teknologiasta luopuminen uudistaa energiatuotantoa ja lisää sähkökäyttöä mm. liikenteen, teollisuuden ja lämmityksen sähköistyessä. Energiamurroksen lisäksi verkkoliiketoiminnan toimintaympäristössä on nähtävissä useita tulevaisuuden muutostekijöitä, kuten teknologinen kehittyminen, sekä liiketoiminnan valvontajärjestelmän ja asiakaskäyttämisen muutokset.

Sähköverkkotoiminta on monopolitoimintaa ja sitä varten on luotu monenlaisia valvontamekanismeja, jotta asiakkaan maksama sähkönsiirto olisi kohtuuhintaista. Valvontamekanismeja Suomessa ylläpitää Energiavirasto ja mallia päivitetään pääsääntöisesti kahdeksan vuoden välein. Jo vuoden 2022 aikana virasto alkoi valmistelemaan 2024 vuoden alussa voimaan tullutta valvontajaksoa. Lopussa tuli kuitenkin kiire ja viraston suuntaviivat valvonnan periaatteista muuttuivat nopeaan tahtiin loppu vuotta kohden. Lopulta tuli voimaan valvontamalli, jossa on merkittäviä muutoksia aikaisempaan ja vaikuttaa suuresti verkkoyhtiöiden mahdollisuuksiin rakentaa säävarmaa ja tulevaisuuden vaatimukset vaativaa sähköverkkoa.

Lammaisten Energiallakin on edessä lähivuosina ikääntyvän verkon mukanaan tuomia isoja investointitarpeita. Lisäksi Harjavaltaan on jo nyt investoitu paljon vihreän siirtymän tarpeisiin ja jatkoa on todennäköisesti odotettavissa. Toisaalta vaaditaan investointeja sähköverkkoihin ja samaan aikaan ki-

ristetään verkosta saatavaa tuottoa. Nämä asiat yhdessä luovat isoja haasteita verkkoyhtiöille tulevaisuudessa.

ENERGIAMITTAREIDEN UUDISTUS

Kuluneen vuoden aikana aloitettiin energiamittareiden uudistusprojekti, jossa kaikki mittarit vaihdetaan uuden valmistajan mittareihin. Uudistus tehdään, koska sähkömarkkinalaki edellyttää nykyisen tunnin mittausjakson muuttamista 15 minuuttiin. Kilpailutuksen perusteella päädyimme kotimaisen Aidonin mittausjärjestelmään ja mittareiden vaihtotyö ostetaan Voimatel Oy:ltä. Vuoden vaihteessa noin puolet mittareista on vaihdettu ja vaihtotyö saadaan pääosin tehdyksi kesään 2024 mennessä. Kokonaisuudessaan mittariuudistuksen kustannukset ovat noin 1,3 miljoonaa euroa jakautuen arviolta puoliksi 2023 ja 2024 vuosille.

INVESTOINNIT 2023

Suurimpana yksittäisenä investointina oli Ratalan 110 kV:n sähköasema noin 700 000 €.

Jakeluverkkoa rakennettiin maltillisesti, koska pääpaino on ollut mittarointiprojektin läpiviemisessä. Jakeluverkkoa uudistettiin mm. Harjavallan Pirkkalassa ja Tuiskussa, Harjavallan kaupungin kunnallistekniikan saneerauksen yhteistyönä.

JARKKO HELIN
verkostopäällikkö

**Lammaisten Energialla
on lähivuosina edessä
ikäntyvän verkon
mukanaan tuomia isoja
investointitarpeita.**

KÄYTTÖ JA ENERGIANMITTAUS

Sääilmiöiden osalta vilkas vuosi

VERKON KÄYTTÖ

Sähköverkon käyttötoiminnot ovat laajentuneet yhtiössä muutaman viimevuoden aikana. Viime vuosikymmenet yhtiöllä oli kaksi sähköasemaa ja vuoden 2023 lopussa niitä oli neljä. Vuoden 2023 loppupuolella uutena sähköasemana otettiin käyttöön yhtiön neljäs sähköasema, Torttilassa, Ratalan 110 kV sähköasema P2X vetytehtaan läheisyyteen. Ratalan sähköasema mahdollistaa osaltaan varman sähkönjakelun nykyisille ja uusille alueen toimijoille sekä mahdollistaa tulevaisuudessa laajennukset yhtiön 110 kV:n verkon osalta.

Vuonna 2023 suoritettiin sähköasemien vuosihuolto-ohjelman mukaisesti Nakkilan sähköasemalla suojareleiden koestukset, sekä 20 kV:n vähäöljykatkaisijoiden huollot. Sähköasemien päämuuntajien öljyanalyysien teko on myös osa jokavuotista huolto-ohjelmaa, jolla pystytään seuraamaan vuosien otannalla päämuuntajien kuntoa.

Sääilmiöiden osalta vuosi 2023 oli vilkas ja sähköverkkoon vaikuttaneita myrskyjä oli eritoten helmikuussa, elokuussa ja loka-marraskuussa. Marraskuussa Nakkilan Järvikylän ja Punapakan suuntaa koetteli myös tykkylumi. Myös 20 kV verkossa ollut rikkinäinen erotin aiheutti lyhyitä katkoja elo-syyskuun

vaihteessa erityisesti Harjavallassa joen pohjoispuolisille alueille. Verkon kokonaiskeskeytysaika asiakasta kohden oli 20 min ja keskijänniteverkossa vikakeskeytyksiä koettiin yhteensä 19 kpl.

ENERGIAN MITTAUS

Vuonna 2023 jatkettiin vanhojen tietoliikenteen osalta vikaantuneiden energiamittareiden vaihtoja omana työnä projektin rinnalla ja niitä vaihdettiin 183 kpl. Vikaantuneiden määrä väheni, kun uusia energiamittareita saatiin asennettua verkkoon vuoden loppuun mennessä jo runsaasti.

Uusia sähköliittymiä jakelualueellemme tuli historiallisen vähän, vain 6 kpl, joista omakotitaloliittymiä oli 3 kpl. Tämä kertoi osaltaan rakennusalan huonosta tilanteesta, vaikka teollisuudessa investointien tilanne olikin paljon parempi.

TUOMAS KIRJAVAINEN
käyttöpäällikkö

Sääilmiöiden osalta vuosi 2023 oli vilkas ja sähköverkkoon vaikuttaneita myrskyjä oli eritoten helmikuussa, elokuussa ja lokamarraskuussa.

